

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Пропедевтика педіатрії
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра педіатрії
Розробник(и)	Січненко Петро Іванович
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	20 тижнів протягом 6-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 4 кред. ЄКТС, 120 год., з яких 90 год. становить контактна робота з викладачем (10 год. лекцій, 80 год. практичних занять)
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Медицина"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумовою для вивчення дисципліни є необхідність знань з: латинської мови та медичної термінології, - медичної біології, - медичної інформатики, - анатомії людини, - фізіології, - гістології, цитології та ембріології, - біологічної та біоорганічної хімії, - мікробіології, вірусології та імунології, - догляду за хворими дітьми, - європейського досвіду догляду за дітьми молодшого віку.
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Програма розроблена відповідно до місії університету та спрямована на розвиток у студентів глибоких знань щодо особливостей функціонування організму здорової та хворої дитини, методики клінічного обстеження, семіотики уражень органів і систем дитячого організму, вміння трактувати результати клінічного та лабораторного обстеження. Основна мета вивчення пропедевтики педіатрії – формування загальнокультурних і професійних знань і умінь випускника, що забезпечують вирішення професійних задач.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Розвиток дитини та анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження та семіотика захворювань у дітей.

Тема 1 Предмет і місце педіатрії, основні етапи розвитку. Організація лікувально-профілактичної допомоги дітям в Україні.

Педіатрія як наука про здорову і хвору дитину, її місце в системі загальної медицини. Значення педіатрії для підготовки лікаря. Завдання курсу з пропедевтичної педіатрії. Основні історичні етапи розвитку педіатрії в Україні. Професори І.В. Троїцький, В.Є. Чернов, М.Д. Пономарьов і В.Ф. Якубович як організатори перших педіатричних кафедр в Україні. Внесок професорів О.М. Хохол, В.О. Белоусова, Ф.Д. Румянцева, Л.О. Фінкельштейна, О.І. Скроцького, І.М. Руднева, П.М. Гудзенка, В.М. Сидельникова, Б.Я. Рєзніка, С.І. Ігнатова, В.Д. Чеботарьової та інших в розвиток вітчизняної клінічної педіатрії. Принципи організації і методи лікувально-профілактичної допомоги дітям в Україні. Структура дитячих лікувально-профілактичних закладів, особливості організації їх роботи. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режимів. Госпіталізація хворих до дитячої лікарні і специфіка роботи дитячих відділень. Диспансерне спостереження і реабілітація дітей в умовах поліклініки. Обсяг і форми роботи лікаря-педіатра. Санітарно-освітня робота в педіатричній практиці. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, ознайомлення зі структурою лікарні, організації її роботи, вивчення нормативних актів, що регламентують роботу дитячого лікувального закладу, як стаціонарного, так і поліклінічного типу,

Тема 2 Періоди дитячого віку, їх характеристика і особливості. Збір анамнезу. Клінічний огляд дитини. Критерії оцінки загального стану дітей.

Періоди дитячого віку, їх характеристика. Особливості і методика збирання анамнезу у дітей. Методи клінічного об'єктивного обстеження здорових і хворих дітей. Загальний огляд здорових і хворих дітей. Критерії оцінки загального стану хворих дітей. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантину опанування навичок збору анамнезу та оцінки тяжкості стану хворої дитини передбачається у ліжка хворого. За нинішніх умов робота із застосуванням віртуальної симуляції збору анамнезу, оцінки стану, а також опанування навичок за допомогою рольових ігор.

Тема 3 Особливості періоду новонародженості.

Новонароджена дитина. Фізіологічні і перехідні стани в періоді новонародженості. Поняття про зрілість новонародженого. Ознаки недоношеності. Первинний туалет і патронаж новонародженого. Догляд за новонародженим. Особливості методики обстеження новонародженого. Санітарно-гігієнічний режим відділень новонароджених. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (опанування практичних навичок на муляжах), робота із застосуванням віртуальної симуляції (перегляд фільмів) з подальшим обговоренням.

Тема 4 Фізичний розвиток дітей, антропометрія. Методи оцінки.

Поняття про фізичний розвиток, значення його оцінки. Поняття про акселерацію розвитку дітей, основні гіпотези і механізми акселерації. Методи антропометрії. Методи оцінки фізичного розвитку дітей. Семіотика порушень фізичного розвитку дітей. Фізичне виховання. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі з використанням вагів напільних, настільних, горизонтального та вертикального ростомірів, сантиметрової стрічки для опанування навичок з вимірювання на муляжах довжини тіла, зросту, обводу голови, тулуба та для визначення ваги тіла.

Тема 5 Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження та семіотика захворювань нервової системи у дітей. Психомоторний розвиток дітей та його оцінка.

Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей. Порушення ембріогенезу як основа природжених аномалій розвитку нервової системи. Методика клінічного неврологічного обстеження дітей. Поняття про психомоторний розвиток дітей, його особливості в різні періоди дитячого віку. Режим дня для дітей різного віку. Типи вищої нервової діяльності і фазові стани у дітей та їх значення для виховання. Особливості оцінки нервово-психічного розвитку новонародженого. Семіотика порушень нервово-психічного розвитку дітей. Елементи нервово-психічного виховання дітей раннього віку (розвиток емоцій, естетичне, моральне та ін.). Семіотика основних захворювань нервової системи у дітей (гідроцефалія, менінгіт, енцефаліт, дитячий церебральний параліч та ін.). Особливості спинномозкової рідини у дітей та семіотика її змін при патології (при гнійних та серозних менінгітах, гідроцефалії та ін.). Догляд за дітьми з патологією нервової системи. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі, (робота з муляжами), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з обстеження нервової системи, оцінки нервово – психічного розвитку) з подальшим обговоренням.

Тема 6 Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження, семіотика захворювань шкіри, підшкірної основи.

Морфологічні і функціональні особливості шкіри та її похідних у дітей. Особливості будови підшкірної клітковини. Загальна семіотика основних її змін. Семіотика захворювань шкіри і уражень підшкірної клітковини. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з обстеження шкіри, підшкірно – жирового шару та характеристикою морфологічних елементів) з подальшим обговоренням.

Тема 7 Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження, семіотика кістково-м'язової системи у дітей.

Анатомо-фізіологічні особливості кістково-м'язової системи у дітей. Методика обстеження кісткової і м'язової систем. Семіотика уражень і захворювань кістково-м'язової системи. Дослідження кульшового суглоба у дітей. Інструментальні методи діагностики. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (використання муляжів, фантомів, сантиметрової стрічки, динамометра), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики обстеження даних систем (скарги, огляд, пальпація, перкусія) з подальшим обговоренням.

Тема 8 Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження органів дихання у дітей.

Особливості ембріогенезу органів дихання і аномалії їх розвитку. Анатомо-фізіологічні особливості системи дихання у дітей. Методика клінічного обстеження – скарги, огляд, пальпація, топографічна та порівняльна перкусія легень, порівняльна аускультация легень. Характеристика в нормі та семіотика уражень і симптоматика основних захворювань органів дихання, синдроми уражень, основні клінічні прояви. Функціональні та інструментальні методи дослідження дихальної системи: спірографія, спірометрія, пікфлоуметрія у дітей. Типи та ступені вентиляційних порушень легеневої функції. Семіотика відхилень. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (відпрацювання навичок пальпації, перкусії, аускультации на фантомах), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики клінічного обстеження дихальної системи (скарги, огляд, пальпація, перкусія, аускультация) та інструментальних і функціональних методів обстеження з подальшим обговоренням. Передбачаються рольові ігри, опанування навичок пальпації, перкусії та аускультации «один на одному» з використанням стето – фонендоскопа, ознайомлення з методиками проведення та трактування отриманих даних дослідження функції зовнішнього дихання (спірографія, пікфлоуметрія), рентгенологічного та ультразвукового обстеження органів грудної клітки у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом).

Модуль 2. Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження, семіотика захворювань у дітей та вигодовування дітей.

Тема 9 АФО серцево-судинної системи у дітей. Методика клінічного обстеження органів ССС у дітей.

Ембріогенез серцево-судинної системи і вроджені аномалії серця та судин. Особливості кровообігу у внутрішньоутробному періоді. Анатомо-фізіологічні особливості серця і судин у дитячому віці. Методика клінічного обстеження органів ССС у дітей та семіотика уражень (скарги, огляд, пальпація). Перкусія серця у дітей. Перкусія абсолютних та відносних меж серця у дітей, семіотика порушень. Семіотика уражень і основних захворювань серцево-судинної системи у дітей. Методика проведення аускультации серця у дітей. Характеристика звукових явищ (тони, шуми). Семіотика уражень. Семіотика природжених і набутих захворювань серця і судин у дітей. Основні клінічні синдроми при захворюваннях ССС, клінічні прояви. Недостатність кровообігу, ступені, симптоматика. Лабораторні, функціональні та інструментальні методи дослідження серцево-судинної системи. Електрокардіографія, фонокардіографія, ехокардіографія. Особливості ЕКГ і ФКГ у здорових дітей різного віку. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (відпрацювання навичок пальпації, перкусії, аускультации на фантомах за допомогою фонендомкопа (аускультация)), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики клінічного обстеження серцево – судинної системи (скарги, огляд, пальпація, перкусія, аускультация) та інструментальних і функціональних методів обстеження з подальшим обговоренням.

Тема 10 Анатомо-фізіологічні особливості органів системи травлення, методика обстеження.

Вікові анатомо-фізіологічні особливості системи травлення у дітей. Методика клінічного обстеження органів травлення (огляд, пальпація, перкусія, аускультация). Семіотика уражень органів травлення у дітей. Основні захворювання органів травлення у дітей (пілороспазм, пілоростеноз, гастрит, виразкова хвороба, холецистит, дискінезія жовчних шляхів та ін.) у дітей. Синдром "гострого живота". Лабораторні, інструментальні та функціональні методи досліджень дітей з патологією ШКТ (ендоскопія, термографія, УЗД). Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (робота з фантомами), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики клінічного обстеження шлунково – кишкового тракту (скарги, огляд, пальпація, перкусія, аускультация) та інструментальних і функціональних методів обстеження з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, опанування навичок пальпації, перкусії та аускультация «один на одному» з використанням стето– фонендоскопа, ознайомлення з методикою проведення та трактування отриманих даних ендоскопічного дослідження, рентгенологічного та ультразвукового обстеження шлунково – кишкового тракту у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 11 Анатомо- фізіологічні особливості, методика обстеження органів системи виділення у дітей.

Анатомо-фізіологічні особливості органів сечової системи у дитячому віці. Короткі відомості про ембріогенез органів сечової системи як основи природжених аномалій. Методика обстеження і семіотика найбільш поширених захворювань сечової системи у дітей. Семіотика мікроскопічних змін сечового осаду (протеїн-, еритроцит-, лейкоцит- і циліндрурія та ін.). Синдром гострої і хронічної ниркової недостатності. Лабораторні, інструментальні та функціональні методи досліджень дітей з патологією СВС. Догляд за хворими з патологією сечової системи. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (робота з фантомами), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики клінічного обстеження органів сечовиділення (скарги, огляд, пальпація, перкусія, аускультация) та інструментальних і функціональних методів обстеження з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, опанування навичок пальпації, перкусії та аускультация «один на одному» з використанням стето– фонендоскопа, ознайомлення з методикою проведення та трактування отриманих даних лабораторних досліджень, ендоскопічного дослідження, рентгенологічного та ультразвукового обстеження органів сечовиділення у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 12 Особливості ендокринної системи.

АФО, методика обстеження та семіотика уражень гіпофізу, епіфізу, щитоподібної та паращитоподібних залоз, наднирників, підшлункової залози та статевих залоз. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики клінічного обстеження ендокринної системи (скарги, огляд, пальпація) та інструментальних і функціональних методів обстеження з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, опанування навичок пальпації «один на одному», ознайомлення з методикою проведення та трактування отриманих даних лабораторних досліджень, рентгенологічного та ультразвукового обстеження органів сечовиділення у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 13 Система крові у дітей.

АФО системи крові у дітей різних вікових груп. Методи клінічного обстеження дітей із захворюваннями крові. Семіотика уражень. Лабораторні та інструментальні методи обстеження у дітей із захворюваннями крові. Їх оцінка та семіотика відхилень. Клініко-гематологічна семіотика основних синдромів (анемічний, гемолітичний, геморагічний та ін.) при захворюваннях системи крові у дітей. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики клінічного обстеження системи крові (скарги, огляд, пальпація, перкусія) та інструментальних і функціональних методів обстеження з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, опанування навичок пальпації, перкусії «один на одному», ознайомлення з методикою проведення та трактування отриманих даних лабораторних досліджень, рентгенологічного та ультразвукового обстеження системи крові у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 14 Імунна система у дітей. Курація.

Імунодефіцитні стани та методи діагностики імунодефіцитів у дітей Курація. Написання історії хвороби. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики клінічного обстеження імунної системи (скарги, огляд, пальпація) та інструментальних і функціональних методів обстеження з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, опанування навичок пальпації «один на одному», ознайомлення з методикою проведення та трактування отриманих даних лабораторних (імунологічних) досліджень, рентгенологічного та ультразвукового обстеження імунної системи у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом. Для проведення курації, після теоретичного обговорення методики студенту, у разі відсутності карантинних обмежень, надається хвора дитина, яка знаходиться на лікуванні у відділеннях лікувального закладу. Студент самостійно, але під керівництвом викладача проводить клінічне обстеження дитини. При наявності карантину студенту надається віртуальний хворий.

Тема 15 Вигодовування дітей.

Природне вигодовування немовлят. Кількісний і якісний склад материнського молока. Методи розрахунку добового об'єму їжі та режиму харчування. Добова потреба дитини в харчових інгредієнтах та енергії. Підгодовування (прикорм) і корекція харчування. Штучне вигодовування немовлят. Класифікація та характеристика молочних сумішей для штучного вигодовування немовлят. Гарантійне коров'яче молоко. Техніка штучного вигодовування і критерії оцінки його ефективності. Добова потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах та калоріях при штучному вигодовуванні. Прикорм і корекція харчування при штучному вигодовуванні. Змішане вигодовування. Техніка і правила догодовування. Молочні суміші, які застосовуються для догодовування. Схеми змішаного вигодовування дітей першого року життя. Прикорм і корекція харчування. Добова потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах та калоріях при змішаному вигодовуванні. Організація та принципи раціонального харчування дітей старших одного року. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (робота з фантомами, муляжами по відпрацюванню навичок правильного годування грудьми), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики грудного, штучного та змішаного видів вигодовування). Крім того, при вивченні даної теми передбачається вирішення задач зі складання меню на одну добу для здорової дитини віком до одного року в залежності від виду вигодовування.

Тема 16 Обмін речовин у дітей.

АФО мінерального обміну Семіотика порушень мінерального обміну. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики клінічного обстеження дітей з порушенням мінерального обміну) та інструментальних і функціональних методів обстеження з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються опанування навичок з розрахунку об'єму рідини, необхідної для забезпечення потреби дитячого організму, як в нормі, так і при патології.

Тема 17 Захист історії хвороби. Тестування. Залікове заняття.

Захист історії хвороби буде включати питання особливостей збору анамнезу, методики обстеження, семіотики уражень тієї системи, яка уражена в кожному конкретному випадку (тобто, згідно основного захворювання дитини, яка була надана студенту для курації). Діагностичне тестування буде включати питання з усіх розділів пропедевтичної педіатрії. Залікове заняття буде включати питання до всього курсу пропедевтики педіатрії, серед яких: теоретичні питання, питання до комп'ютерного тестового контролю, а також демонстрацію вміння опанованих практичних навичок у симуляційному центрі (при відсутності карантину - у ліжка хворого).

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані (навички опитування та клінічного обстеження дитини чи батьків). Обґрунтовувати та застосувати клінічні методи для розуміння проявів хвороби в дитячому віці.
PH2	Визначати необхідний перелік лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів у дітей..

PH3	Діагностувати невідкладні стани дитячого віку та надавати екстрену медичну допомогу.
PH4	Виділяти основний клінічний синдром та встановлювати попередній та клінічний діагноз захворювання у дітей.
PH5	Приймати обґрунтовані рішення.
PH6	Дотримуватися норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, ефективно працювати у команді.
PH7	Аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності.
PH8	Набути здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 222 Медицина:

PP1	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати найбільш вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
PP2	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4).
PP3	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 4, пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
PP5	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, закладі охорони здоров'я, його підрозділі) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
PP10	Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
PP14	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПР18	Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.
ПР19	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Предмет і місце педіатрії, основні етапи розвитку. Організація лікувально-профілактичної допомоги дітям в Україні.	
Лк1	"Предмет і місце педіатрії, основні етапи розвитку. Організація лікувально-профілактичної допомоги дітям в Україні. Новонароджена дитина." (денна) Педіатрія як наука про здорову і хвору дитину, її місце в системі загальної медицини. Основні історичні етапи розвитку педіатрії в Україні. Принципи організації і методи лікувально-профілактичної допомоги дітям в Україні. Періоди дитячого віку, їх характеристика і особливості. Новонароджена дитина. Анатомо – фізіологічні особливості доношених і недоношених дітей, особливості, критерії зрілості. Фізіологічні і перехідні стани в періоді новонародженості. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних інтерактивних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).
Тема 2. Періоди дитячого віку, їх характеристика і особливості. Збір анамнезу. Клінічний огляд дитини. Критерії оцінки загального стану дітей.	
Пр1	"Періоди дитячого віку, їх характеристика і особливості." (денна) Періоди дитячого віку, їх характеристика, розуміння необхідності їх вивчення. Антенатальний та постнатальний періоди. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, ознайомлення зі структурою лікарні, організації її роботи, вивчення нормативних актів, що регламентують роботу дитячого лікувального закладу, як стаціонарного, так і поліклінічного типу, а також нормативних актів, що регламентують роботу лікаря – педіатра.
Пр2	"Збір анамнезу. Клінічний огляд дитини. Критерії оцінки загального стану дітей." (денна) Особливості і методика збирання анамнезу у дітей. Методи клінічного об'єктивного обстеження здорових і хворих дітей. Загальний огляд здорових і хворих дітей. Критерії оцінки загального стану хворих дітей. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, при відсутності карантину опанування навичок збору анамнезу та оцінки тяжкості стану хворої дитини передбачається у ліжка хворого. За нинішніх умов, робота із застосуванням віртуальної симуляції збору анамнезу, оцінки стану, а також опанування навичок за допомогою рольових ігор.
Тема 3. Особливості періоду новонародженості.	

Пр3 "Особливості періоду новонародженості." (денна)

Новонароджена дитина. Поняття про зрілість новонародженого. Особливості методики обстеження новонародженого. Шкала Апгар. Фізіологічні і перехідні стани в періоді новонародженості. Первинний туалет і патронаж новонародженого. Догляд за новонародженим. Санітарно-гігієнічний режим відділень новонароджених. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (опанування практичних навичок на муляжах), робота із застосуванням віртуальної симуляції (перегляд фільмів) з подальшим обговоренням.

Пр4 "Особливості недоношеної дитини." (денна)

Новонароджена недоношена дитина. Ознаки недоношеності. Первинний туалет і патронаж недоношеного новонародженого. Особливості догляду за недоношеною дитиною. Особливості методики обстеження недоношеного новонародженого. Санітарно-гігієнічний режим відділень виходжування недоношених дітей. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (опанування практичних навичок на муляжах), робота із застосуванням віртуальної симуляції (перегляд фільмів) з подальшим обговоренням.

Тема 4. Фізичний розвиток дітей, антропометрія. Методи оцінки.

Пр5 "Фізичний розвиток дітей, антропометрія. Методи оцінки" (денна)

Поняття про фізичний розвиток, значення його оцінки. Поняття про акселерацію розвитку дітей, основні гіпотези і механізми акселерації. Методи антропометрії. Методи оцінки фізичного розвитку дітей. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі з використанням вагів напільних, настільних, горизонтального та вертикального ростомірів, сантиметрової стрічки для опанування навичок з вимірювання на муляжах довжини тіла, зросту, обводу голови, тулуба та для визначення ваги тіла.

Пр6 "Семіотика уражень фізичного розвитку дітей" (денна)

Семіотика відхилень фізичного розвитку дітей, частота. Найбільш часті види відхилень. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті.

Тема 5. Анатоомо-фізіологічні особливості, методика обстеження та семіотика захворювань нервової системи у дітей. Психомоторний розвиток дітей та його оцінка.

Пр7 "Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей. Методика клінічного неврологічного обстеження дітей. Особливості становлення психомоторного розвитку дітей Рефлекси новонароджених та дітей раннього віку Оцінка психомоторного розвитку" (денна)

Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей. Порушення ембріогенезу як основа природжених аномалій розвитку нервової системи. Методика клінічного неврологічного обстеження дітей. Поняття про психомоторний розвиток дітей, його особливості в різні періоди дитячого віку. Режим дня для дітей різного віку. Типи вищої нервової діяльності і фазові стани у дітей та їх значення для виховання. Особливості оцінки нервово-психічного розвитку новонародженого. Семіотика порушень нервово-психічного розвитку дітей. Елементи нервово-психічного виховання дітей раннього віку (розвиток емоцій, естетичне, моральне та ін.). Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі, (робота з муляжами), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з оцінки нервово – психічного розвитку) з подальшим обговоренням.

Пр8 "Семіотика захворювань нервової системи у дітей." (денна)

Семіотика основних захворювань нервової системи у дітей (гідроцефалія, менінгіт, енцефаліт, дитячий церебральний параліч та ін.). Особливості спинномозкової рідини у дітей та семіотика її змін при патології (при гнійних та серозних менінгітах, гідроцефалії та ін.). Догляд за дітьми з патологією нервової системи. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі, (робота з муляжами), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики обстеження нервової системи) з подальшим обговоренням.

Тема 6. Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження, семіотика захворювань шкіри, підшкірної основи.

Пр9 "Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження шкіри та підшкірно - жирової клітковини." (денна)

Морфологічні і функціональні особливості шкіри та її похідних у дітей. Особливості будови підшкірної клітковини. Методика обстеження (огляд, пальпація). Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики обстеження шкіри, підшкірно – жирового шару) з подальшим обговоренням.

Пр10 "Характеристика морфологічних елементів шкіри (висипок) та семіотика уражень шкіри і підшкірної клітковини." (денна)

Характеристика основних морфологічних елементів шкіри, класифікація, семіотика уражень. Елементи догляду за шкірою та ПЖК. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з характеристикою морфологічних елементів) з подальшим обговоренням.

Тема 7. Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження, семіотика кістково-м'язової системи у дітей.

Пр11 "Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження кісткової системи у дітей. Семіотика відхилень." (денна)

Анатомо-фізіологічні особливості кісткової системи у дітей. Методика обстеження кісткової систем. Семіотика відхилень. Дослідження кульшового суглоба у дітей. Інструментальні методи діагностики. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (використання муляжів, фантомів, сантиметрової стрічки), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики обстеження кісткової системи (скарги, огляд, пальпація, перкусія)) з подальшим обговоренням.

Пр12 "Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження, семіотика уражень м'язової системи у дітей." (денна)

Методи дослідження м'язової системи у дітей (тонус, силу, розвиток та ін.), семіотика відхилень. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (використання муляжів, фантомів, динамометра), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики обстеження м'язової системи (скарги, огляд, пальпація, перкусія)) з подальшим обговоренням.

Тема 8. Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження органів дихання у дітей.

Лк2 "Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження органів дихання у дітей." (денна)

Анатомо-фізіологічні особливості системи дихання у дітей.. Семіотика уражень і основних захворювань органів дихання у дітей. Синдроми дихальних розладів і дихальної недостатності, основні клінічні прояви. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних інтерактивних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр13 "АФО дихальної системи у дітей. Методика клінічного обстеження органів дихання у дітей та семіотика уражень (скарги, огляд, пальпація)." (денна)

Особливості ембріогенезу органів дихання і аномалії їх розвитку. Анатомо-фізіологічні особливості системи дихання у дітей. Методика клінічного обстеження органів дихання у дітей. Огляд, пальпація. Семіотика уражень. Характеристика основних симптомів при захворюваннях органів дихання (кашель, задишка, зміна кольору шкіри та ін.) Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (відпрацювання навичок збору анамнезу, огляду, пальпації), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики клінічного обстеження дихальної системи (скарги, огляд, пальпація)) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, опанування навичок опитування, огляду, пальпації «один на одному».

Пр14 "Методика клінічного обстеження органів дихання у дітей та семіотика уражень (перкусія, аускультация)" (денна)

Топографічна та порівняльна перкусія легень у дітей. Семіотика порушень. Порівняльна аускультация легень. Везикулярне, пуерильне, жорстке, послаблене, бронхіальне дихання, семіотика уражень. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (відпрацювання навичок перкусії, аускультация на фантомах за допомогою фонендоскопа (аускультация), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики клінічного обстеження дихальної системи (перкусія, аускультация)) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, опанування навичок пальпації, перкусії та аускультация «один на одному» з використанням стето– фонендоскопа.

Пр15 "Симптоматика основних захворювань органів дихання у дітей та синдроми дихальних розладів і дихальної недостатності, клінічні прояви" (денна)

Семіотика уражень і основних захворювань органів дихання у дітей. Синдроми дихальних розладів і дихальної недостатності, основні клінічні прояви (бронхобструктивний синдром, синдром крупа, дихальної недостатності). Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (продовження відпрацювання навичок пальпації, перкусії, аускультация на фантомах за допомогою фонендоскопа (аускультация), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів дихальної системи). Крім того, при вивченні даної патології передбачаються рольові ігри, опанування навичок пальпації, перкусії та аускультация «один на одному» з використанням стето – фонендоскопа.

Пр16 "Функціональні та інструментальні методи дослідження дихальної системи." (денна)

Дихальні проби, рентенографія грудної клітки, ультразвукове дослідження, капнографія, сцинтиграфія. Спірографія, спірометрія, пікфлоуметрія у дітей. Методика проведення та оцінка показників. Типи та ступені вентиляційних порушень легеневої функції. Семіотика відхилень. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками функціонального та інструментального дослідження дихальної системи (дихальні проби, рентенографія грудної клітки, ультразвукове дослідження, капнографія, сцинтиграфія, спірографія, спірометрія, пікфлоуметрія)) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, опанування навичок виконання дихальних проб «один на одному» з використанням стето– фонендоскопа, секундоміра. Ознайомлення з методиками проведення та трактування отриманих даних дослідження функції зовнішнього дихання (спірографія, пікфлоуметрія), рентенологічного та ультразвукового обстеження органів грудної клітки у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 9. АФО серцево-судинної системи у дітей. Методика клінічного обстеження органів ССС у дітей.

Лк3 "АФО серцево-судинної системи у дітей. Методика клінічного обстеження органів ССС у дітей." (денна)

Анатомо-фізіологічні особливості серця і судин у дитячому віці. Клінічні ознаки ураження серцево-судинної системи у дітей. Семіотика природжених і набутих захворювань серця і судин у дітей. Особливості ЕКГ і ФКГ у здорових дітей різного віку. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних інтерактивних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр17 "АФО серцево-судинної системи у дітей. Методика клінічного обстеження органів ССС у дітей" (скарги, огляд, пальпація) та семіотика уражень ." (денна)

Ембріогенез серцево-судинної системи і вроджені аномалії серця та судин. Особливості кровообігу у внутрішньоутробному періоді. Анатомо-фізіологічні особливості серця і судин у дитячому віці. Методика клінічного обстеження органів ССС у дітей та семіотика уражень (скарги, огляд, пальпація). Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (відпрацювання навичок огляду, пальпації), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики клінічного обстеження серцево – судинної системи (скарги, огляд, пальпація)) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, опанування навичок огляду, пальпації «один на одному».

Пр18 "Методика проведення обстеження серцево-судинної системи у дітей (перкусія, аускультация), семіотика уражень." (денна)

Методика клінічного обстеження органів ССС у дітей та семіотика уражень (перкусія, аускультация). Перкусія серця у дітей .Перкусія абсолютних та відносних меж серця у дітей, семіотика порушень. Семіотика уражень і основних захворювань серцево-судинної системи у дітей. Методика проведення аускультация серця у дітей. Характеристика звукових явищ (тони, шуми). Семіотика уражень. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (відпрацювання навичок перкусії, аускультация на фантомах за допомогою фонендоскопа (аускультация)), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики клінічного обстеження серцево – судинної системи (перкусія, аускультация)) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, опанування навичок, перкусії та аускультация «один на одному» з використанням стето– фонендоскопа.

Пр19 "Синдроми уражень органів ССС, клінічні прояви. Недостатність кровообігу, ступені, симптоматика." (денна)

Семіотика природжених і набутих захворювань серця і судин у дітей. Основні клінічні синдроми при захворюваннях ССС, клінічні прояви. Гостра та хронічна недостатність кровообігу, ступені, симптоматика. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (продовження відпрацювання навичок пальпації, перкусії, аускультация на фантомах за допомогою фонендоскопа (аускультация)), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів серцево – судинної системи). Крім того, при вивченні даної патології передбачаються рольові ігри, удосконалення опанування навичками пальпації, перкусії та аускультация «один на одному» з використанням стето – фонендоскопа.

Пр20 "Лабораторні, функціональні та інструментальні методи дослідження серцево-судинної системи." (денна)

Клінічні та біохімічні показники крові при захворюваннях ССС. Електрокардіографія, фонокардіографія, ехокардіографія. Особливості ЕКГ у дітей в нормі та при патології. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються опанування навичок вимірювання артеріального тиску із використанням тонометра та фонендоскопа, ознайомлення з методиками проведення та трактування отриманих даних дослідження ФКГ, ЕКГ, функціональних проб, рентгенологічного та ультразвукового обстеження серця у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 10. Анатомо-фізіологічні особливості органів системи травлення, методика обстеження.

Пр21 "Анатомо-фізіологічні особливості органів системи травлення, методика обстеження." (денна)

Вікові анатомо-фізіологічні особливості системи травлення у дітей. Методика клінічного обстеження органів травлення (збір анамнезу, огляд). Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (робота з фантомами), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення клінічного обстеження шлунково – кишкового тракту (скарги, огляд)) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, опанування навичок збору анамнезу та огляду «один на одному».

Пр22 "Методика клінічного обстеження органів травлення (пальпація, перкусія, аускультация)." (денна)

Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (робота з фантомами), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення клінічного обстеження шлунково – кишкового тракту (пальпація, перкусія, аускультация)) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, опанування навичок пальпації, перкусії та аускультация «один на одному» з використанням стето– фонендоскопа.

Пр23 "Семіотика уражень органів травлення у дітей. Основні синдроми уражень." (денна)

Семіотика уражень органів травлення у дітей. Основні захворювання органів травлення у дітей (пілороспазм, пілоростеноз, гастрит, виразкова хвороба, холецистит, дискінезія жовчних шляхів та ін.) у дітей. Синдром "гострого живота". Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (робота з фантомами), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з демонстрацією клінічних проявів основних захворювань та синдромів) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, удосконалення опанування навичками пальпації, перкусії та аускультация «один на одному» з використанням стето– фонендоскопа.

Пр24 "Лабораторні, інструментальні та функціональні методи досліджень дітей з патологією ШКТ." (денна)

Лабораторні, інструментальні та функціональні методи досліджень дітей з патологією ШКТ (ендоскопія, термографія, УЗД, колоноскопія, ректороманоскопія та інші). Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (робота з фантомами), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачається ознайомлення з методиками проведення та трактування отриманих даних ендоскопічного дослідження, рентгенологічного та ультразвукового обстеження шлунково – кишкового тракту у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 11. Анатомо- фізіологічні особливості, методика обстеження органів системи виділення у дітей.

Пр25 "Анатомо- фізіологічні особливості, методика обстеження органів системи виділення у дітей." (денна)

Анатомо-фізіологічні особливості органів сечової системи у дитячому віці. Короткі відомості про ембріогенез органів сечової системи як основи природжених аномалій. Методика обстеження і семіотика найбільш поширених захворювань сечової системи у дітей. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (робота з фантомами), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики клінічного обстеження органів сечовиділення (скарги, огляд, пальпація, перкусія, аускультация)) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, опанування навичок пальпації, перкусії та аускультации «один на одному» з використанням стето– фонендоскопа.

Пр26 "Лабораторні, функціональні та інструментальні методи досліджень органів СВС у дітей." (денна)

Семіотика мікроскопічних змін сечового осаду (протеїн-, еритроцит-, лейкоцит- і циліндрурія та ін.). Синдром гострої і хронічної ниркової недостатності. Лабораторні, інструментальні та функціональні методи досліджень дітей з патологією СВС. Догляд за хворими з патологією сечової системи. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (робота з фантомами), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачається ознайомлення з методиками проведення та трактування отриманих даних лабораторних досліджень, ендоскопічного дослідження, рентгенологічного та ультразвукового обстеження органів сечовиділення у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 12. Особливості ендокринної системи.

Пр27 "Особливості ендокринної системи" (денна)

АФО, методика обстеження та семіотика уражень гіпофізу, епіфізу, щитоподібної та парашитоподібних залоз. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики клінічного обстеження ендокринної системи (скарги, огляд, пальпація) та інструментальних і функціональних методів обстеження з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, опанування навичок пальпації «один на одному», ознайомлення з методиками проведення та трактування отриманих даних лабораторних досліджень, рентгенологічного та ультразвукового обстеження органів ендокринної системи у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом.

Пр28 "Особливості ендокринної системи" (денна)

АФО, методика обстеження та семіотика тимусу, наднирників, підшлункової залози та статевих залоз. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики клінічного обстеження ендокринної системи (скарги, огляд, пальпація) та інструментальних і функціональних методів обстеження з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, опанування навичок пальпації «один на одному», ознайомлення з методиками проведення та трактування отриманих даних лабораторних досліджень, рентгенологічного та ультразвукового обстеження органів ендокринної системи у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом.

Тема 13. Система крові у дітей.

Лк4 "Система крові у дітей. АФО, методика обстеження та семіотика уражень імунної системи у дітей." (денна)

Анатомо-фізіологічні особливості крові у дітей. Клініко-гематологічна семіотика основних синдромів. Імунна система та особливості її функціонування у дітей. Поняття про імунодефіцити, класифікація та семіотика імунодефіцитних станів. Клініко-імунологічна семіотика ВІЛ-інфекції у дітей. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних інтерактивних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр29 "Система крові у дітей." (денна)

АФО системи крові у дітей різних вікових груп. Методи клінічного обстеження дітей із захворюваннями крові. Семіотика уражень. Клініко-гематологічна семіотика основних синдромів (анемічний, гемолітичний, геморагічний та ін.) при захворюваннях системи крові у дітей. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення клінічного обстеження системи крові (скарги, огляд, пальпація, перкусія)) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, опанування навичок пальпації, перкусії «один на одному».

Пр30 "Система крові у дітей." (денна)

Лабораторні та інструментальні методи обстеження у дітей із захворюваннями крові. Їх оцінка та семіотика відхилень. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення інструментальних і функціональних методів обстеження) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачається ознайомлення з методиками проведення та трактування отриманих даних лабораторних досліджень, рентгенологічного та ультразвукового обстеження системи крові у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 14. Імунна система у дітей. Курація.

Пр31 "Імунна система у дітей." (денна)

АФО імунної системи. Методика обстеження. Семіотика уражень. Імунодефіцитні стани та методи діагностики імунодефіцитів у дітей. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення клінічного обстеження імунної системи (скарги, огляд, пальпація)) та інструментальних і функціональних методів обстеження з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, опанування навичок пальпації «один на одному», ознайомлення з методиками проведення та трактування отриманих даних лабораторних (імунологічних) досліджень, рентгенологічного та ультразвукового обстеження імунної системи у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Пр32 "Курація. Підготовка до написання історії хвороби." (денна)

Самостійна курація хворої дитини. Підготовка до написання історії хвороби. У разі відсутності карантинних обмежень під час курації студенту надається хвора дитина, яка знаходиться на лікуванні у відділеннях лікувального закладу. Студент самостійно, але під керівництвом викладача проводить клінічне обстеження дитини. Результати обстежень, в тому числі і параклінічних з висновками оформляються студентом у вигляді письмової роботи. Правила написання історії хвороби регламентуються відповідними нормативними актами. Для студента вони викладені в методичних рекомендаціях кафедри по написанню навчальної історії хвороби. При наявності карантину студенту надається віртуальний хворий.

Тема 15. Вигодовування дітей.

Лк5 "Вигодовування дітей" (денна)

Вигодовування дітей раннього віку. Природне, штучне та змішане вигодовування немовлят. Організація та принципи раціонального харчування здорових дітей, старших одного року. Викладання проводиться у вигляді мультимедійних інтерактивних лекцій (при наявності карантину - в режимі on-line).

Пр33 "Природне вигодовування дітей." (денна)

Природне вигодовування немовлят. Кількісний і якісний склад материнського молока. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (робота з фантомами, муляжами по відпрацюванню навичок правильного годування грудьми), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення грудного вигодовування).

Пр34 "Природне вигодовування дітей" (денна)

Методи розрахунку добового об'єму їжі та режиму харчування. Добова потреба дитини в харчових інгредієнтах та енергії. Підгодовування (прикорм) і корекція харчування. Методика введення підгодовування (прикорму) і корекція харчування при природньому вигодовуванні. Терміни, блюда прикорму. Оцінка ефективності. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (робота з фантомами, муляжами по відпрацюванню навичок правильного годування грудьми), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики проведення грудного вигодовування). Крім того, при вивченні даної теми передбачається вирішення задач зі складання меню на одну добу для здорової дитини віком до одного року при грудному вигодовуванні з позицій доказовості.

Пр35 "Штучне вигодовування." (денна)

Штучне вигодовування немовлят. Класифікація та характеристика молочних сумішей для штучного вигодовування немовлят. Гарантійне коров'яче молоко. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті.

Пр36 "Штучне вигодовування." (денна)

Техніка штучного вигодовування і критерії оцінки його ефективності. Добова потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах та калоріях при штучному вигодовуванні. Прикорм і корекція харчування при штучному вигодовуванні. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (робота з фантомами, муляжами по відпрацюванню навичок правильного годування грудьми, годуванню з пляшечок), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики штучного вигодовування). Крім того, при вивченні даної теми передбачається вирішення задач зі складання меню на одну добу для здорової дитини віком до одного року при штучному вигодовуванні з позицій доказовості.

Пр37 "Змішане вигодовування. Організація та принципи раціонального харчування дітей старших одного року." (денна)

Змішане вигодовування. Техніка і правила догодовування. Молочні суміші, які застосовуються для догодовування. Схеми змішаного вигодовування дітей першого року життя. Прикорм і корекція харчування. Добова потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах та калоріях при змішаному вигодовуванні. Організація та принципи раціонального харчування дітей старших одного року. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі (робота з фантомами, муляжами по відпрацюванню навичок правильного годування грудьми, сосками, пляшечками для годування), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики змішаного вигодовування). Крім того, при вивченні даної теми передбачається вирішення задач зі складання меню на одну добу для здорової дитини віком до одного року при змішаному вигодовуванні з позицій доказовості.

Тема 16. Обмін речовин у дітей.

Пр38 "Обмін речовин у дітей." (денна)

АФО мінерального обміну Семіотика порушень мінерального обміну/ Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, в симуляційному центрі, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики клінічного обстеження дітей з порушенням мінерального обміну) та інструментальних і функціональних методів обстеження з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються опанування навичок з розрахунку об'єму рідини, необхідної для забезпечення потреби дитячого організму, як в нормі, так і при патології з позицій доказової медицини.

Тема 17. Захист історії хвороби. Тестування. Залікове заняття.

Пр39 "Захист історії хвороби. Тестування." (денна)

Захист історії хвороби буде включати питання особливостей збору анамнезу, методики обстеження, семіотики уражень тієї системи, яка уражена в кожному конкретному випадку (тобто, згідно основного захворювання дитини, яка була надана студенту для курації). За діагностичне тестування студент отримує максимально 10 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен отримати студент - 6 балів (60% правильних відповідей).

Пр40 "Залікове заняття (практично - орієнтований диференційований залік)" (денна)

Практично - орієнтований диференційований залік буде включати питання до всього курсу пропедевтики педіатрії, серед яких: теоретичні питання, питання до комп'ютерного тестового контролю та практична частина. Проведення заняття передбачається в навчальній кімнаті. Спочатку, студенти у письмовій чи усній формах відповідають на теоретичні питання, з подальшим їх обговоренням та захистом, потім складають тестовий комп'ютерний контроль. Практична частина залікового заняття буде включати демонстрацію студентом практичних навичок, якими він оволодів під час вивчення дисципліни. Проведення заняття планується у симуляційному центрі (при відсутності карантину - у ліжка хворого). Загальна оцінка за залік буде виставлятися за результатами всіх трьох складових частин заліку.

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД3	Інтерпретація лабораторних (клінічний аналіз крові, сечі, біохімічний аналіз крові, імунологічні дослідження тощо) та інструментальних (ЕКГ, ЕхоКГ, ЕФГДС, УЗД, КТ, рентгенографія, спірографія тощо) методів обстеження
НД4	Розв'язування ситуаційних задач
НД5	Розбір клінічних кейсів
НД6	Відпрацювання практичних навичок в симуляційному центрі
НД7	Практична робота з пацієнтом у профільних відділеннях лікарні (за умови відсутності карантину)
НД8	Написання історії хвороби

НД9	Перегляд навчальних фільмів
НД10	Підготовка мультимедійних презентацій
НД11	Підготовка до Крок-1
НД12	Самонавчання
НД13	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД14	Електронне навчання у системах Google Meet, Вайбер, Телеграм, MIX learning
НД15	Індивідуальний дослідницький проєкт (студентська наукова робота, стаття, тези тощо)

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Рольова гра
МН2	Практико-орієнтоване навчання
МН3	Обмін думками (think-pair-share)
МН4	Мозковий штурм
МН5	Навчальна дискусія / дебати
МН6	Інтерактивні лекції
МН7	Case-based learning (CBL). Навчання на основі аналізу клінічного випадку, ситуації
МН8	Team-based learning (TBL). Командно-орієнтоване навчання
МН9	Research-based learning (RBL). Навчання через дослідження

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (CBL, TBL, RBL), які сприяють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчої і наукової діяльності та спрямовані на підготовку практикоорієнтованих спеціалістів.

Дисципліна забезпечує опанування навичками (soft skills) такими як: • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. • Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях. • Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності. • Здатність приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії. • Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій • Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
------------	---	------------------------------------

Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Взаємооцінювання (peer assessment)
МФО2	Захист історії хвороби
МФО3	Розв'язування клінічних кейсів
МФО4	Тестування
МФО5	Розв'язування ситуаційних завдань з Крок-1
МФО6	Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.
МФО7	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФО8	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО9	Перевірка та оцінювання письмових завдань
МФО10	Захист індивідуального дослідницького проєкту (виступ на конференції, конкурсі наукових робіт)
МФО11	Підготовка та демонстрація з обговоренням мультимедійних презентацій

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Оцінювання письмових робіт, опитування, розв'язання клінічного кейсу
МСО2	Написання та захист історії хвороби
МСО3	Тестування
МСО4	Підсумковий контроль (ПК): практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)
МСО5	Захист індивідуального дослідницького проєкту (заохочувальна діяльність, додаткові бали)
МСО6	Підготовка та демонстрація з обговоренням мультимедійних презентацій (заохочувальні бали)

Контрольні заходи:

6 семестр	200 балів
МСО1. Оцінювання письмових робіт, опитування, розв'язання клінічного кейсу	100
	100
МСО2. Написання та захист історії хвороби	10

		10
МСО3. Тестування		10
		10
МСО4. Підсумковий контроль (ПК): практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)		80
	підсумкове комп'ютерне тестування	16
	відповідь на теоретичні завдання	32
	виконання практичного завдання	32

Контрольні заходи в особливому випадку:

6 семестр		200 балів
МСО1. Оцінювання письмових робіт, опитування, розв'язання клінічного кейсу		100
	У випадку карантинних обмежень практичні заняття проводяться у дистанційному режимі із застосуванням платформ Mix.sumdu.edu.ua, Google meet.	100
МСО2. Написання та захист історії хвороби		10
		10
МСО3. Тестування		10
		10
МСО4. Підсумковий контроль (ПК): практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)		80
	У випадку карантинних обмежень практичні заняття проводяться у дистанційному режимі із застосуванням платформ Mix.sumdu.edu.ua, Google meet.	80

При оцінюванні знань, студенту за кожну годину практичного заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4-х бальній системі оцінювання). Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на практичних заняттях протягом навчального року – 100. Кількість балів студента вираховується за формулою: середнє арифметичне число із успішності поточних оцінок помножити на 20. За написання та захист історії хвороби присвоюються такі бали: «5» - 5 балів, «4» - 4 бали, «3» - 3 бали, «2» - 0 балів. Загалом за історію хвороби та за діагностичне тестування студент може максимально отримати по 10 балів, при цьому необхідний мінімум складає по 6 балів. Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента - 120. Мінімальна (допуск до заліку) - 72 бали (60 балів за поточну успішність і по 6 балів за історію хвороби та тестування). Практично - орієнтований диференційований залік проводиться відповідно до розкладу наприкінці семестру. Оцінка за залік виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання, при цьому, в цілому, оцінці «5» відповідає 80 балів, «4» - 64 бали, «3» - 48 балів, «2» - 0 балів, із них - оцінка за практичну та теоретичну підготовку складає по 40% від загальної суми балів контролю і відповідає - «5» – 32 бали, «4» – 25,6 балів, «3» – 19,2 бали «2» – 0 балів. Оцінка за тестування складає 20%, що відповідає – «5» – 16 балів, «4» – 12,8 балів,

“3” – 9,6 балів “2” – 0 балів. ПМК зараховується студенту, якщо він набрав не менше 48 балів з 80. Загальна оцінка за дисципліну складається із суми набраних балів за поточну успішність та складання ПМК. Заохочувальні бали додаються до оцінки з дисципліни - за індивідуальний дослідницький проєкт (захист студентської наукової роботи 12 балів, виступ на конференції 5, стендова доповідь - 4, тези доповідей 3 бали), за підготовку мультимедійних презентацій 5 балів. Максимальна кількість цих балів не повинна бути більше 12, а загальний бал з дисципліни не може перевищувати 200.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Бібліотечні фонди, архів рентгенограм, спірограм, електрокардіограм, комп'ютерних томограм, результатів лабораторних методів обстеження
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі
ЗН4	Симуляційний центр, обладнаний муляжами окремих органів: 2 верхні кінцівки для відпрацювання методик проведення ін'єкцій, відпрацювання навичок обстеження пульсу тощо; два муляжі сідниць для відпрацювання навичок виконання ін'єкцій, догляду за хворими, постановки клізм; 2 фантоми ляльок для відпрацювання навичок догляду за дітьми (наприклад пеленання), опанування методик пальпації, перкусії та аускультатії різних систем
ЗН5	Технічні засоби (кінофільми, радіо- і телепередачі, звуко- і відеозаписи та ін.)
ЗН6	КНП "Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди" СМР
ЗН7	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН8	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, віртуальних лабораторій, віртуальних пацієнтів, для створення комп'ютерної графіки, моделювання тощо та ін.)
ЗН9	Медичне обладнання (напольні та настольні ваги, горизонтальний та вертикальний ростоміри, сантиметрова стрічка для проведення антропометричних досліджень; ручний динамометр; танометр, стетофонендоскоп для відпрацювання навичок вимірювання артеріального тиску, спірометр, пікфлоуметр, тощо)
ЗН10	Електронний пристрій TytoCare для проведення аускультатії серця та легенів пацієнта в умовах клініки або дистанційно, переглядання відеозаписів оглядів вух і горла, вимірювання температури тіла пацієнта та фотографування шкіри пацієнта

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література

1	Клінічне обстеження дитини: навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів: О.В. Катілов, Д.В. Дмитрієв, К.Ю. Дмитрієва, С.Ю. Макаров. – 2 –ге видання. – Вінниця: Нова книга, 2019. 520 с.
2	Пропедевтична педіатрія: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / За редакцією Майданника В.Г. – Видання друге, виправлене та доповнене. – Вінниця: Нова книга, 2018. – 872 с.
3	Nelson Textbook of Pediatrics [Text] / R. M. Kliegman [et al.] ; ed. R. E. Behrman. - 21th ed. - Edinburgh [etc.] : Elsevier, 2020.
Допоміжна література	
1	Бронхіальна астма у дітей: навчальний посібник / Майданник В.Г., Сміян О.І., Січненко П.І., Горбась В.А., Попов С.В., Романюк О.К., за ред. проф. В. Г. Майданника та професора О. І. Сміяна. Суми : Сумський державний університет, 2017. – 249 с.
2	Капітан. Т.В. Пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за дітьми / Т.В. Капітан. - Вінниця: Видавництво «Вінницька газета», 2012 – 876 с.
3	Майданник В.Г., Гнатейко О.З., Бурлай В.Г., Дука К.Д., Хайтович М.В. Пропедевтична педіатрія. – Вінниця - Нова книга, 2012. - 880 с.
4	Маніпуляції в педіатрії. Показання та техніка виконання : навч. посіб. / Ю. В. Марушко, Т. В. Гищак, Ю. І. Годика. — К. : Медицина, 2019. — 144 с.
5	Методичні вказівки з дисципліни "Пропедевтика педіатрії" : для студ. спец. 7.110101 "Лікувальна справа" денної форми навчання. Ч.І : Розвиток дитини / О.І. Сміян, В. А. Горбась, П. І. Січненко СумДУ, 2016. – 100 с.
6	Методичні вказівки з дисципліни "Пропедевтика педіатрії" : для студ. спец. 7.110101 "Лікувальна справа" денної форми навчання. Ч.3 «Вигодовування дітей» / О.І. Сміян, В. А. Горбась, П. І. Січненко. СумДУ, 2017. – 39 с.
7	Nelson Textbook of Pediatrics, 20th edition / Robert M. Kliegman, Bonita F. Stanton, Nina F. Schor [at all.] // London: Elsevier, 2016. – 3880 p.
8	Харчування дітей перших років життя (0-23 міс.) / Катілов О.В., Варзарь А.В. Белоусова О.Ю. – Вінниця : Нова книга, 2019. 64 с.